

Comunitat Autònoma / Departament / Estat	COMUNITAT VALENCIANA
Municipi	LLÍRIA
Direcció	
Edifici	La Sang

Campanes desaparegudes

Nom	L'Albat (refosa)
Localització	
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 54 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)91 kg
Fonedor	MONZÓ, MIGUEL
Any fosa	1858
Descripció	"SE HIZO SIENDO CURA EL DR. D. TORIBIO GUIMBAO AÑO 1858. MONZÓ M. F."
Fotos	0
Tocs	
Conservació, manteniment	
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	
Data	

Nom	De combregar (desapareguda)
Localització	
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 90 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)422 kg
Fonedor	MARTÍNEZ, VICENT
Any fosa	1586
Descripció	+ MENTEM + SANTAM + ESPONTANEA + ONOREM + DEO + PATRI + LIBERA + VICENT MARTINES ANNO MDLXXXVI ME FECIT
Fotos	0
Tocs	
Conservació, manteniment	Refosa en 1971 per Salvador Manclús, substituïda per la c27 que en part manté l'epigrafia de la campana original. Salvada de l'expoli de la guerra, però no de la refundició.
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	

Data	
-------------	--

Nom	De Portaceli (refosa)
Localització	
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 108 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)729 kg
Fonedor	PALACIOS, PEDRO
Any fosa	1896
Descripció	"SANTA BARBARA ORA PRO NOBIS"
Fotos	0
Tocs	
Conservació, manteniment	Refosa en 1971 per Salvador Manclús, substituïda per la c29.
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	
Data	

Nom	La grossa (desapareguda)
Localització	
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 120 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)1001 kg
Fonedor	ROSES, PASCUAL
Any fosa	1783
Descripció	PASCUAL ROSES ME FECIT 1783 + ASSUMPTA EST MARIA IN COELUM ECCE LIGNUM SSMMAE CRUCIS / CHRISTUS VINCIT CHRISTUS TRIUMPHAT CHRISTUS A FULGURE ET TEMPESTATE NOS DEFENDAT
Fotos	0
Tocs	
Conservació, manteniment	Refosa en 1966 per German Roses (Atzeneta), substituïda per la c29.
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	
Data	

Campanes actuals

Nom	D'albat (1)
Localització	Sala de campanes

Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 54 Vora 6 Altura del bronze 48 Pes aproximat (en quilos)91 kg
Fonedor	ROSES, HERMANOS (SILLA)
Any fosa	1948
Descripció	Té anses simples. Al terç hi ha dos grups de dos cordons i entre ells una inscripció amb l'advocació a la qual està dedicada: "? ? SAN MIGUEL ?". Seguidament, hi ha al mig una creu, l'anagrama de Jesús, una imatge de Sant Miquel de Lliria i la marca de fàbrica: "FUNDICION / DE / CAMPANAS / DE / ROSES H ^{NOS} / SILLA (VALENCIA)". En el mig peu hi ha dos grups de dos cordons i altra inscripció: "? LIRIA AÑO 1948 ? SIENDO CURA D. JOSE M ^A . TOMAS GONZALES". Baix de l'últim cordó hi ha una inscripció incisa amb el nom dels padrins: "SIENDO PADRINOS D. MANUEL SORNOSA Y DÑA. ELVIRA SORNOSA". Per últim, té tres cordons en el peu.
Fotos	19
Tocs	Repic i volteig automàtic.
Conservació, manteniment	Bona. Està instal·lada a una de les finestres de la sala de campanes amb truja de fusta de perfil tradicional valencià i mecanitzada amb motor d'impuls i electromall monofàsic. Té un batall lligat i reforçat amb cable de seguretat.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat. En conseqüència les intervencions en les campanes han de ser comunicades a la Direcció General del Patrimoni Cultural Valencià adjuntant el projecte prèviament a l'inici dels treballs.
Propostes	
Autors de la documentació	ALEPUZ CHELET, Joan
Data	05-04-2021

Nom	De repicar (2)
Localització	Sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 71 Vora 7,5 Altura del bronze 60 Pes aproximat (en quilos)207 kg
Fonedor	ROSES, HERMANOS
Any fosa	1925
Descripció	La campana té set anses i a l'espatlla una garlanda amb motius vegetals. Seguidament, a l'espatlla hi ha dos grups de dos cordons i entre ells una invocació habitual a la Puríssima: "? AVE MARIA PURISIMA. SIN PECADO CONCEBIDA. MARIA SANTISIMA ? ? ?". Del grup inferior de cordons penja una garlanda amb querubins, àngels, corones i flors. Al mig hi ha una creu de calvari amb flors i el cartell "INRI", l'anagrama de Jesús, el monograma de Maria i la marca de fàbrica: "VALENCIA / FUNDICION DE CAMPANAS DE ROSES HERMANOS / C ^{ANO} TRANSITS JUNTO C ^{TRA} MADRID". A continuació, al mig peu es repeteix l'esquema de cordons del terç i entre ells hi ha altra inscripció: "SIENDO CURA ARCIPRESTE D. TRINITARIO VIDAL. AÑO 1925. ? ?". També hi ha una garlanda amb motius vegetals i querubins. Finalment, al mig peu té tres cordons.
Fotos	23
Tocs	Repic i volteig automàtic.

Conservació, manteniment	Bona. Està instal·lada a una de les finestres de la sala de campanes amb truja de fusta de perfil tradicional valencià i mecanitzada amb motor d'impuls i electromall monofàsic. Té un batall lligat i reforçat amb cable de seguretat.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat. En conseqüència les intervencions en les campanes han de ser comunicades a la Direcció General del Patrimoni Cultural Valencià adjuntant el projecte prèviament a l'inici dels treballs.
Propostes	
Autors de la documentació	ALEPUZ CHELET, Joan
Data	05-04-2021

Nom	De combregar (3)
Localització	Sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 90 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)422 kg
Fonedor	MANCLÚS, SALVADOR
Any fosa	1971
Descripció	La campana té set anses. En el terç hi ha diversos cordons i entre ells reproduceix les inscripcions de l'antiga campana, fosa l'any 1586 i lamentablement refosa en 1971: "++ MENTEM + SANTAM + ESPONTANEAM + ONOREM + DEO + PATRI + LIBERA + / VICENT MARTINES ANN MDLXXXVI ME FECIT". El text, en llatí, té un fragment de la Taula angèlica de Santa Àgueda, l'autor i l'any de fosa. En valencià es podria interpretar així: "DE MANERA PIADOSA, I VOLUNTÀRIAMENT, SONE EN HONOR DE DÉU I PER A ALLIBERAR LA MEUA PÀTRIA VICENT MARTINEZ EM VA FER L'ANY 1586". Al mig hi ha un crucifix i la marca de fàbrica: "FUNDICION / DE / SALVADOR MANCLUS / C. INDUSTRIA, 27 / VALENCIA". Finalment, té al mig peu tres cordons junts i un més gruix solt.
Fotos	17
Tocs	Repic i volteig automàtic.
Conservació, manteniment	Bona. Està instal·lada a una de les finestres de la sala de campanes amb truja de fusta de perfil tradicional valencià i mecanitzada amb motor d'impuls i electromall monofàsic. Té un batall lligat i reforçat amb cable de seguretat.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat. En conseqüència les intervencions en les campanes han de ser comunicades a la Direcció General del Patrimoni Cultural Valencià adjuntant el projecte prèviament a l'inici dels treballs.
Propostes	
Autors de la documentació	ALEPUZ CHELET, Joan
Data	05-04-2021

Nom	De Portaceli (4)
Localització	Sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 108 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)729 kg

Fonedor	MANCLÚS, SALVADOR
Any fosa	1971
Descripció	La campana té set anses. Seguidament, al terç hi ha dos cordons i una inscripció que es va copiar de l'antiga campana: "SANTA BARBARA ORA-PRO-NOBIS AÑO 1.896". La part en llatí procedeix de les diverses lletanies i es tradueix com "PREGA PER NOSALTRES". A continuació, hi ha de nou dos cordons i altra inscripció amb l'any de fosa: "REFUNDIDA AÑO 1.971". També al terç presenta un cordó i una garlanda amb motius vegetals i religiosos. Al mig té un crucifix, una Mare de Déu del Carme i la marca de fàbrica: "FUNDICION / DE / SALVADOR MANCLUS / C. INDUSTRIA, 27 / VALENCIA". Finalment, al mig peu hi ha cinc cordons i un més gruix separat.
Fotos	17
Tocs	Repic i volteig automàtic.
Conservació, manteniment	Bona. Està instal·lada a una de les finestres de la sala de campanes amb truja de fusta de perfil tradicional valencià i mecanitzada amb motor d'impuls i electromall monofàsic. Té un batall lligat i reforçat amb cable de seguretat.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat. En conseqüència les intervencions en les campanes han de ser comunicades a la Direcció General del Patrimoni Cultural Valencià adjuntant el projecte prèviament a l'inici dels treballs.
Propostes	
Autors de la documentació	ALEPUZ CHELET, Joan
Data	05-04-2021

Nom	Maria de l'Assumpció, la Grossa (5)
Localització	Sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 120 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)1001 kg
Fonedor	ROSES ATZENETA
Any fosa	1966

Descripció	<p>La campana té set anses i quatre motius vegetals a l'espatlla. Seguidament, hi ha al terç dos inscripcions, que es reparteixen entre tres cordons. La superior està copiada de l'anterior campana i diu així: "? ASSUMPTA EST MARIA IN COELUM• ECCE LIGNUM SSMAE• CRUCIS• ?". La primera part és un fragment d'una de les antífonas de vespres de la solemnitat de l'Assumpció de la Mare de Déu. La segona podria ser un fragment d'altra antífona, en aquest cas de l'exaltació de la Santíssima Creu. El text en valencià seria: "ASSUMPTA ÉS MARIA AL CEL AQUESTA ÉS LA SANTÍSSIMA CREU". La segona té informació relativa a la seua fosa i diu així: "? GERMANUS ROSES ME REFUDIT LIRIA ANNO 1966• RECTORE M. P. Y. Y ARCH-PRESB• Q• S• D•". El text té el nom del fonedor que va refer la campana (Germán Roses), el de la ciutat, any de fosa i dos rectors de l'Assumpció. Del terç també penja una garlanda amb motius vegetals i religiosos.</p> <p>A continuació, hi ha al mig una creu de calvari radiant, el monograma de Maria, una imatge de l'Assumpció i la marca de fàbrica: "ROSES / ADZANETA / VALENCIA / ESPAÑA". Seguidament, hi ha dos grups de dos cordons en el mig peu i entre ells aquesta inscripció, copiada també de l'anterior campana: "? PASQUAL ROSES ME FECIT = ANNO 1783 ? CHRISTUS VINCIT CHRISTUS TRIUMPHAT CHRISTUS A FULGURE ET TEMPESTATE NOS DEFENDAT ?". En valencià seria: "PASQUAL ROSES EM VA FER L'ANY 1783 CRIST VENÇ, CRIST TRIUMFA, CRIST ENS DEFENSE DE TOT LLAMP I TEMPESTAT". No es podria descartar que el text estiguera copiat d'altra campana anterior a 1783. També al mig peu hi ha una garlanda. Finalment, té en el peu altres dos grups de dos cordons.</p>
Fotos	34
Tocs	Tot i que està trencada és habitual que voltege automàticament.
Conservació, manteniment	BADADA. Presenta un clevell al llavi que coincideix amb una zona de percussió del batall, situat a l'exterior. No obstant això encara es fa servir la campana tot i el sord i deficient so que emet. Té una truja de ferro Roses i està dotada amb motor d'impuls i electromall. Per altra banda, el batall està lligat i reforçat amb cable de seguretat.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat. En conseqüència les intervencions en les campanes han de ser comunicades a la Direcció General del Patrimoni Cultural Valencià adjuntant el projecte prèviament a l'inici dels treballs.
Propostes	Cal refundre la campana, atés que no té valor històric. És imprescindible conservar totes les inscripcions i reproduir-les a la nova campana perquè són un document excepcional sobre la història de la peça. La nova campana s'ha d'instal·lar amb truja de fusta.
Autors de la documentació	ALEPUZ CHELET, Joan
Data	05-04-2021

Nom	De Foc (6)
Localització	Sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 124 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)1104 kg
Fonedor	TORRE, FELIP DE LA
Any fosa	1581

Descripció	<p>La campana duu una locució llatina habitual per a la protecció, tot i que amb diverses variacions: "xps vincit xps regnat xps imperat xps ab omni malo et tempestate nos defnedat xps ap periculo mort / PHELIP # DE LA TORRE # ME FECIT # ANNO # M # D # L # XXXI ". Habitualment s'escriu "XPISTO? VINCIT XPISTO? REGNAT XPISTO? IMPERAT XPISTO? AB OMNI MALO NOS DEFENDAT" que pot traduir-se com a CRIST VENÇ, CRIST REGNA, CRIST IMPERA, CRIST ENS DEFENGA DE TOT MAL. Pareix que aquesta expressió procedix de les anomenades aclamacions Carolines, emprades en el segle VIII a França, i posteriorment utilitzades com l'himne oficial de ràdio Vaticà en el segle XX. En aquest cas, però, la protecció va més enllà i posa "Crist venç, Crist regna, Crist impera, Crist ens defenga de qualsevol mal i de qualsevol tempesta, Crist (ens defenga) quan estiguem en perill mortal". Si aquesta inscripció estava en minúscula gòtica, la resta continua en majúscula humanista, tot i que també en llatí, excepte el nom del fonedor, valencianitzat. Per baix hi ha quatre imatges: Santa Bàrbera, Sant Miquel, Ecce Homo i Mare de Déu. Hi ha una creu amb pedestal a un costat i la campana està rodejada en el mig per una garlanda amb sivella amb una beta que penja. En l'extrem de la beta posa "aue maria"</p>
Fotos	52
Tocs	
Conservació, manteniment	La campana està badada (el clevell està la cara interior del llavi) i per tant no es toca des de fa anys. Té una truja de ferro de la foneria Roses d'Atzeneta d'Albaida i conserva la roda per fer-la voltejar automàticament.
Protecció	<p>Bé Moble d'Interès Cultural (Decret 217/2018) de 30 de novembre (DOGV núm. 8439 07-12-2018) (BOE núm 16 18-01-2019).</p> <p>Codi anotació preventiva 000000145396</p> <p>En conseqüència els projectes d'intervenció en la campana i les seues instal·lacions han de ser presentats a la Direcció General de Patrimoni Cultural i Museus per a la seua aprovació, prèviament a l'inici dels treballs.</p>
Propostes	
Autors de la documentació	ALEPUZ CHELET, Joan
Data	05-04-2021

Nom	Dels quarts (A)
Localització	Terrassa
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 82 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)319 kg
Fonedor	ROSES, PASCUAL
Any fosa	1783

Descripció	Té set anses i al terç un grup de dos cordons i tres més separats. Entre ells està la següent inscripció en llatí: "MICHAEL?ETANGELIEIUSPRELIABANTUR?CUMDRACONE?ANOI783". El text és un fragment que procedeix de l'Apocalipsi de Sant Joan (Ap. 12, 7), que en valencià seria: "VA ESCLATAR UNA BATALLA EN EL CEL: MIQUEL I ELS SEUS ÀNGELS COMBATIEN CONTRA EL DRAC ANY 1783". El fragment sembla que es va escollir per la seua vinculació amb l'arcàngel Sant Miquel i és poc habitual a les campanes de l'època. Seguidament, hi ha al mig una creu de calvari, un cordó i altra inscripció en llatí: "?ECCECRUCEMDOMINIFUGITEPARTESADVERSAE?". Completa seria: "ECCE CRUCEM DOMINI, FUGITE PARTES ADVERSAS. VICIT LEO DE TRIBU JUDA, RADIX DAVID. ALELUYA". Aquesta pot traduir-se així: "ESTA ÉS LA CREU DEL SENYOR, FUGIU ELS ENEMICS. VA VÈNCER EL LLEÓ DE LA TRIBU DE JUDÀ, DE L'ESTIRP DE DAVID. AL·LELUIA. És l'antífona de laudes de l'Exaltació de la Santíssima Creu, i també s'utilitza en el responsori de la Invenció de la Santíssima Creu. És una variant del text l'Apocalipsi (Ap 5:5). Tant al mig peu com al peu hi ha dos grups de dos cordons.
Fotos	22
Tocs	No toca res.
Conservació, manteniment	Fora d'ús
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat. En conseqüència les intervencions en les campanes han de ser comunicades a la Direcció General del Patrimoni Cultural Valencià adjuntant el projecte prèviament a l'inici dels treballs.
Propostes	
Autors de la documentació	ALEPUZ CHELET, Joan
Data	05-04-2021

Nom	D'hores (B)
Localització	Terrassa
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 106 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)690 kg
Fonedor	ROSES, PASCUAL
Any fosa	1783
Descripció	
Fotos	26
Tocs	
Conservació, manteniment	Fora d'ús
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un BIC declarat. En conseqüència les intervencions en les campanes han de ser comunicades a la Direcció General del Patrimoni Cultural Valencià adjuntant el projecte prèviament a l'inici dels treballs.
Propostes	
Autors de la documentació	ALEPUZ CHELET, Joan

Data	05-04-2021
-------------	------------

Información completa: [La Sang - \(COMUNITAT VALENCIANA\)](#)

PDF (03-06-2026)